

บทที่ 5

เพศสัมพันธ์ในสายเลือด: ว่าด้วยปัจฉิมบท

แม้ข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะของสังคมมนุษย์ในยุคเริ่มต้นจะไม่สามารถกระทำให้เกิดขึ้นได้ อย่างเป็นทางการและปราศจากข้อถกเถียงในทางวิชาการ แต่ข้อสรุปร่วมประการหนึ่งที่สามารถพบเห็นได้ในงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับกำเนิดของสังคมมนุษย์ก็คือ การมาอยู่รวมกันของมนุษย์ได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับพัฒนาการของข้อกำหนดร่วมของสมาชิกในแต่ละสังคมที่ใช้เป็นกฎเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน ซึ่งข้อตกลงที่มีอยู่ในแต่ละสังคมและแต่ละช่วงเวลาก็มีลักษณะที่เป็นการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เป็นไปตามเงื่อนไขและข้อจำกัดของแต่ละสังคมในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้สามารถอยู่รวมกันได้อย่างปกติสุขมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ภายในกลุ่มสังคมเล็ก ๆ ของมนุษย์มิได้อยู่อย่างโดดเดี่ยวโดยปราศจากการติดต่อสื่อสาร ทั้งในทางบวกของความเป็นมิตร และในทางลบของการเป็นศัตรูกับกลุ่มสังคมของมนุษย์กลุ่มอื่น แต่ก่อนที่ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มจะได้รับการพัฒนาและเปิดขยายอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ได้ว่าการสืบพันธุ์ระหว่างบุคคลที่เป็นเครือญาติที่ใกล้ชิดซึ่งอาศัยอยู่ภายในกลุ่มเดียวกันเป็นสิ่งจำเป็น และยากที่จะปฏิเสธอุบัติการณ์เช่นนั้นได้ อันเป็นผลมาจากจำนวนสมาชิกที่มีไม่มาก และทุกคนก็ล้วนมีต้นกำเนิดร่วมกันในฐานะความสัมพันธ์ทางเครือญาติตามสายโลหิตเป็นพื้นฐาน อีกทั้งกลุ่มของสังคมก็มีจำนวนน้อยทำให้โอกาสที่สมาชิกระหว่างกลุ่มจะได้พบปะและมีความสัมพันธ์ทางเพศกันมิได้ไม่มากนัก (Tannahill, 2001: 16 - 18)

เมื่อสังคมมนุษย์มีพัฒนาการมากขึ้น ความหมายของเพศสัมพันธ์กับการสมรสก็แยกห่างจากกันมากยิ่งขึ้น ความหมายของเพศสัมพันธ์ติดอยู่กับเรื่องทางเพศมากกว่าการสมรส ส่วนการสมรสได้ขยายไปยังเรื่องของการเปลี่ยนสถานภาพทางสังคมมากยิ่งขึ้น (Barnes, 1971: 254 - 255) เพราะการสมรสมิได้เกิดขึ้นเพื่อสนองอารมณ์ความต้องการทางเพศหรือเพื่อการมีทายาทเท่านั้น แต่ยังหมายถึงความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างมนุษย์อีกด้วย แม้ต่อมากการสมรสระหว่าง

ชาย-หญิงจะมีการเปิดขยายไปสู่คู่สมรสที่เป็นสมาชิกนอกกลุ่มของตนเองมากขึ้น แต่ก็มีได้หมายความว่า การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลร่วมสายโลหิตจะหมดสิ้นไป สิ่งเหล่านี้ยังคงเกิดขึ้นในบางกลุ่มของสังคมมนุษย์และดำเนินต่อเนื่องมาจนแม้ในช่วงต้นของการก่อตัวของชนชาติอิสราเอล ดังปรากฏให้เห็นได้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ฉบับพันธสัญญาเดิมที่มีการแก้ไขครั้งสุดท้ายเมื่อราว 500 ปีก่อนคริสตกาล (Kunin, 1995: 50) ว่าโครงสร้างระบบเครือญาติของชาวอิสราเอล ผู้ชายจะต้องทำการสมรสกับหญิงที่เป็นคนในตระกูลเดียวกับตน แม้จะมีบางกรณีที่ผ่านมาไปสมรสกับชนชาติอื่น แต่กรณีเช่นนั้นถือว่าเป็นการผิดกฎที่ไม่ควรให้เกิดขึ้น (Kunin, 1995: 53) ผู้หญิงอิสราเอลส่วนใหญ่จึงสมรสกับชายในเผ่าเดียวกัน โดยนิยามที่จะเลือกสมรสกับคนที่อยู่ใกล้ชิดกับเครือญาติของตนให้มากที่สุด ทั้งนี้เป็นผลมาจากแนวคิดของชาวอิสราเอลที่เลือกจะเก็บบุตรสาวไว้ให้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัวมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (Kunin, 1995: 56)

แม้การสมรสจะเป็นปัจจัยพื้นฐานของการรวมตัวกันเป็นสังคม แต่เพื่อให้สังคมปราศจากความขัดแย้ง จึงทำให้สังคมต้องสร้างข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการสมรสขึ้น จนส่งผลให้อิสระทางเพศที่เคยเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถสมรสกับใครก็ได้อย่างเสรีต้องถูกจำกัดลง (Kunin, 1995: 23) ข้อกำหนดทางเพศของสังคมจึงเกิดขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่นการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลร่วมสายโลหิตที่เคยเป็น “ทางเลือกที่สามารถกระทำได้” ในสังคมยุคเริ่มต้น สู่ข้อจำกัดที่ “สมควรที่จะเลือกกระทำ” ในสังคมยิวโบราณ และจบลงตรง “ข้อห้ามที่ต้องไม่กระทำ” ในปัจจุบัน

แม้ข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดจะได้รับการยอมรับจากสังคมส่วนใหญ่ในปัจจุบัน แต่การถกเถียงในประเด็นของเหตุผลหรือที่มาของข้อห้ามยังคงดำเนินอยู่ เพราะไม่มีแนวคิดใดที่สามารถอธิบายได้อย่างปราศจากข้อโต้แย้ง นอกจากปัญหาของการไม่สามารถอธิบายถึงสาเหตุได้แล้ว ยังพบความแตกต่างในกรอบคิดเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในสายเลือดอีกด้วย เช่น ในวัฒนธรรมตะวันตกจะมองว่าเป็นพฤติกรรมที่เลวร้ายมาก ในขณะที่สังคมแอฟริกันบางแห่งมองว่าเป็นเรื่องของแม่เมดหรือเวทย์มนต์ ส่วนชนเผ่าคะฉิ่น (Kachin) และปุรัม (Purum) ในประเทศพม่ากลับมีกฎให้ผู้ชายต้องแต่งงานกับญาติทางสายโลหิตของแม่ (Mair, 1965: 76 - 78) ความคิดเห็นที่แตกต่างของแต่ละวัฒนธรรมในแต่ละสังคมจึงเป็นผลมาจากมุมมองของคนในสังคมที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม หรือแม้แต่ในสังคมเดียวกันในช่วงเวลาที่ต่างกันก็มักจะมีกรอบคิดที่ส่งผลต่อมุมมองในเรื่องต่าง ๆ ที่เปลี่ยนไป

ในประเด็นนี้ พูโกต์กล่าวว่า การเปลี่ยนถ่ายความรู้เป็นหัวใจสำคัญของวัฒนธรรมและเป็นกระบวนการที่ไม่ได้เป็นเส้นตรงที่เกี่ยวข้องกัน แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจทั้งในระดับของจิตสำนึกและระดับจิตใต้สำนึก (Wuthnow, 1984.: 140 - 141) ซึ่งอำนาจจะมีปฏิบัติการในสองรูปแบบ คือ รูปแบบของความรุนแรงที่เป็นการกดบังคับอันเป็นลักษณะของอำนาจทางลบ (negative) กับรูปแบบของการควบคุมผ่านวาทกรรมที่เรียกว่าอำนาจทางบวก (positive) ซึ่งสามารถควบคุมมนุษย์ได้โดยที่มนุษย์ผู้ถูกควบคุมมิได้รู้สึกต่อต้าน วาทกรรมจึงเข้าควบคุมร่างกายของมนุษย์ในสังคมได้ โดยการประกอบสร้างร่างกายทำให้ร่างกายตกเป็นเป้าหมายของความรู้และเข้ายึดครองมันไว้ด้วยอำนาจ (Martin, 1988: 8 - 9) อันเป็นลักษณะของการเมืองที่มีร่างกายเป็นเป้าหมายในการควบคุมหรือที่เรียกว่า “ชีวะ-อำนาจ” (bio-power) ร่างกายจึงเป็นเหมือนเครื่องจักรที่สามารถเข้าไปควบคุมและสั่งการได้ นอกจากนี้ร่างกายยังตกเป็นเป้าหมายของกระบวนการทางชีววิทยาเพื่อการควบคุมประชากรอีกด้วย ซึ่งมองร่างกายเป็นกลไกของสิ่งมีชีวิตที่สามารถเข้าถึง เพิ่มขยาย และลดลงได้ ร่างกายจึงเป็นวัตถุวิสัยของกายวิภาคทางการแพทย์การเมือง (political anatomy) และชีวะ-การเมือง (bio-politics) ของประชากร (Lemert, 1982: 80 - 81)

พฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ซึ่งเป็นการกระทำที่เกิดบนเรือนร่างของมนุษย์จึงถูกปฏิบัติการแห่งอำนาจเข้าควบคุม จากการศึกษาวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดของสังคมไทย พบว่า ข้อห้ามดังกล่าวเป็นปฏิบัติการแห่งอำนาจที่เข้ากระทำต่อบุคคลในทั้งสองรูปแบบของปฏิบัติการ นั่นคือ ในรูปแบบของความรุนแรงโดยการออกกฎข้อบังคับที่มีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนโดยตรงผ่านวาทกรรมทางกฎหมาย ซึ่งเป็นยุทธวิธีในการปราบปรามที่มีบทลงโทษ (Cousins and Hussain, 1984: 237) นอกจากรูปแบบความรุนแรงแล้ว ปฏิบัติการแห่งอำนาจในข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดยังแสดงออกมาในรูปแบบของการครอบงำผ่านทางวาทกรรมในรูปของระเบียบวินัยและมาตรฐานความปกติ ดังจะเห็นได้จากวาทกรรมทางด้านศาสนาที่ว่าด้วยจริยธรรมและศีลธรรม วาทกรรมทางด้านการแพทย์ที่ว่าด้วยพันธุศาสตร์และจิตวิทยา หรือในวาทกรรมอื่นในลักษณะเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม แม้ข้อกำหนดเรื่องทางเพศจะมีตรรกะรากฐาน (original logic) อยู่ในสนามของวาทกรรมมากมาย แต่ที่ใช้อธิบายได้อย่างมีประสิทธิภาพเสมอมาก็คือ วาทกรรมที่มุ่งจำกัดความต้องการทางเพศให้อยู่ภายใต้คำว่า “ธรรมชาติ” ซึ่งระดับของ “ธรรมชาติ” นั้นจะมี

การให้คำจำกัดความที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคมและแต่ละช่วงเวลา เช่น ในสังคมสมัยใหม่มักจะสื่อความหมายไปถึง การวัดระดับความปกติและเบี่ยงเบน (perverse) ทำให้ “เพศที่เป็นอารยะ” (civilized sex) หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลต่างเพศ (Hawkes, 1996: 31 - 32)

การที่อำนาจเข้ามาควบคุมพฤติกรรมทางเพศทั้งที่พฤติกรรมทางเพศเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในอาณาบริเวณของความเป็นส่วนบุคคลและเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ สิ่งที่เกิดขึ้นนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของอำนาจทางบวกที่แทรกซึมทะลุทะลวงเข้ามาสู่วิถีชีวิตของมนุษย์ได้ในทุกระนาบ วาทกรรมเรื่องเพศได้ชุกชอนกลไกการควบคุมของอำนาจไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการทำให้เรื่องเพศเป็นแหล่งพื้นฐานของการสร้างเอกลักษณ์และวินัย วาทกรรมทางเพศจึงมิได้แสดงตัวให้เห็นในรูปแบบของการกดบังคับ (repression of sex) แต่เผยตัวในรูปลักษณะของความปกติ/ความผิดปกติ จึงกล่าวได้ว่า วาทกรรมที่ว่าด้วยศาสตร์ทางเพศ (scientific discourse of sex / scientia sexualis) มิใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ แต่เป็นการเคลื่อนไหวของอำนาจที่แฝงฝังซ่อนตัวอยู่ในวาทกรรม (Phoca and Wright, 1999: 96 - 97) การพูดถึงเรื่องเพศจึงมิใช่การพูดถึงความรู้เกี่ยวกับความปกติ/ผิดปกติอันมีผลต่อสุขภาพของร่างกาย แต่การพูดเรื่องเพศเป็นส่วนสำคัญของปฏิบัติการแห่งอำนาจที่เข้ามาครอบงำ กำกับ และควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์

กลวิธีของปฏิบัติการแห่งอำนาจที่ได้ผลก็คือ การก่อให้เกิดเกณฑ์มาตรฐานชี้วัดความปกติเพื่อให้นักขียนยอมกระทำในพฤติกรรมที่ถูกกำหนดว่าเป็นพฤติกรรมที่ปกติ ซึ่งในอีกด้านหนึ่งก็คือ พฤติกรรมที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ปกติก็จะกลายเป็นคู่ตรงข้ามและถูกจัดประเภทให้เป็นพฤติกรรมที่ผิดปกติ จนเลยไปถึงการเป็นพฤติกรรมของคนเลว การตัดสินว่าสิ่งใดปกติหรือผิดปกติ มิได้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยปราศจากวาทกรรมรองรับ แต่เป็นผลมาจากการประกอบสร้างของวาทกรรมกระแสหลักทำให้ “ระบอบของความจริง” (regime of truth) สามารถสถาปนาและยึดครองพื้นที่ความชอบธรรมของสังคมกระแสหลักที่สมาชิกส่วนใหญ่ในสังคมให้การยอมรับได้ด้วยระบอบความจริงนี้เองที่ทำหน้าที่ในการจัดประเภทให้กับวาทกรรมอื่น ทำให้สมาชิกในสังคมสามารถรับรู้ได้ว่า วาทกรรมใดเป็นความจริงและวาทกรรมใดไม่เป็นความจริง หากวาทกรรมใดสอดคล้องกับระบอบความจริงของสังคม วาทกรรมนั้นก็จะถูกจัดให้เป็นความรู้ที่ยอมรับได้ แต่วาทกรรมที่มีลักษณะตรงกันข้ามก็จะถูกจัดประเภทให้กลายเป็นความไม่จริงและไม่ใช้ความรู้

พฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ก็หาได้หลุดพ้นจากกระบวนการจัดแบ่งให้เป็นพฤติกรรมปกติกับพฤติกรรมที่ผิดปกติ และผลจากการจัดมาตรฐานความปกติทำให้พฤติกรรมทางเพศที่ถูกตีค่า ว่าเป็นพฤติกรรมที่ปกติได้กลายเป็นวิถีปฏิบัติและพัฒนาสู่การเป็นวัฒนธรรมทางเพศของมนุษย์ในสังคมกระแสหลัก ซึ่งจากเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานความปกติทางเพศ ทำให้เพศสัมพันธ์ในสายเลือดถูกจัดให้อยู่ในเขตแดนของพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติไม่สามารถยอมให้เกิดขึ้นได้ในสังคมของคนปกติ แม้แต่ความคิดก็ยังคงถูกควบคุมให้คิดไม่ได้ ทั้งที่ “เพศสัมพันธ์ไม่ได้ฆ่าใคร” (Patton, 1991: 384 - 385) นั้นแสดงให้เห็นว่า ข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือด เป็นเพียงผลผลิตที่เกิดมาจากวาทกรรมกระแสหลัก โดยมีระบอบความจริงเป็นเครื่องชี้วัด หาได้มีความเกี่ยวเนื่องกับผลร้ายที่จะเกิดตามมาจากการมีพฤติกรรมทางเพศที่ละเมิดข้อห้ามนั้นแต่อย่างใด

สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐาน : การมีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดไม่ได้เป็นการกระทำที่เป็นความผิดในตัวเอง แต่ได้ถูก “วาทกรรมเพศปฏิบัติกระแสหลัก” ของสังคมเข้ามาจัดการทำให้พฤติกรรมดังกล่าวกลายเป็นพฤติกรรมที่ผิด และไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมโดยทั่วไป

ด้วยปฏิบัติการของอำนาจที่กระทำผ่านวาทกรรม ในลักษณะของการครอบงำที่ไม่รู้จักจบ (the endlessly repeated play of dominations) ผ่านกฎเกณฑ์และพิธีกรรม (rules and rituals) สิทธิและหน้าที่ (rights and obligation) ทำให้เพศสัมพันธ์ในสายเลือดถูกจัดให้อยู่นอกปริมณฑลของความปกติทางเพศ จากการศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดภายในปริมณฑลของสังคมไทย พบว่า การจัดวางพฤติกรรมทางเพศแบบใดให้เป็น “ความผิดปกติ” เป็นผลมาจากเกณฑ์ชี้วัดความปกติทางเพศของวาทกรรมกระแสหลัก ซึ่งมีความผันแปรได้ตามยุคสมัยทั้งเกณฑ์ของความปกติ (normal) และความผิดปกติ (abnormal) เช่น การสำเร็จความใคร่ (masturbation) ที่เคยเป็นความเบี่ยงเบน (deviance) และผิดปกติได้กลายเป็นพฤติกรรมปกติในปัจจุบัน หรือพฤติกรรมรักร่วมเพศที่เปลี่ยนสู่พฤติกรรมชายชอบของความปกติทางเพศในปัจจุบัน (Simon, 1996: 117 - 123)

ฉะนั้น หากมองผ่านระบอบความจริงของสังคมกระแสหลัก บุคคลที่มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดจึงเป็นพวกเบี่ยงเบน ผิดปกติ วาทกรรมที่มาจากบุคคลเหล่านั้นจึงเป็นเพียงวาทกรรมที่ผิดปกติ หาใช่ความรู้แต่อย่างใด ผลที่เกิดจากระบอบของความจริงทำให้สังคมกระแสหลักไม่ยอมรับวาทกรรมของผู้มีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดในฐานะที่เท่าเทียมกับวาทกรรมกระแสหลักของตน และจะทำการปิดพื้นที่ทุกกรณีที่จะรับฟังวาทกรรมของบุคคลเหล่านั้น ไม่ว่าจะในพื้นที่ทางศาสนา ทางการแพทย์ หรือทางด้านกฎหมายก็ล้วนแสดงการปฏิเสธวาทกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดที่จะเข้ามาใช้พื้นที่แสดงตนเพื่อสร้างความชอบธรรม

ฉะนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ภายใต้การยกย่องข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือด โดยการชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดเป็น “พฤติกรรมที่ผิด” ที่เกิดขึ้นบน “ความผิดปกติ” ของบุคคลที่ฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวนั้น โดยความจริงแล้ว “พฤติกรรมที่ผิด” และ “ความผิดปกติ” ที่กล่าวนั้นหาได้เป็นเนื้อหาหรือสารัตถะ (essence) ที่มีอยู่ในพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดแต่อย่างใด หากแต่เป็นผลมาจากการประกอบสร้างของวาทกรรมทางเพศกระแสหลัก (White, 1949: 303 - 329) โดยมีระบอบความจริงที่สังคมส่วนใหญ่ให้การยอมรับเป็นเกณฑ์ชี้วัดและตัดสิน ผ่านปฏิบัติการของอำนาจในรูปของวาทกรรมความรู้ ซึ่งก็ “เป็นความจริงที่ถูกสร้างขึ้นโดยสังคมในแต่ละแห่ง” (reality is socially constructed) (อมรา พงศาพิชญ์, 2543: 65) และในกรณีนี้ได้ใช้เกณฑ์ด้านศีลธรรมมาเป็นตัวกำหนดว่า ผู้มีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดมีพฤติกรรมที่ผิดซึ่งเป็นกลไกในการจัดระเบียบสังคมและครอบครัว

สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐาน : การที่สังคมไทยยังคงมีบุคคลที่มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดอยู่ ทั้งที่พฤติกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งต้องห้ามและมีบทลงโทษต่อบุคคลที่ฝ่าฝืน ย่อมแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมฝ่าฝืนข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดต่างมีตรรกแห่งการต่อต้านชัดเจน (Logic of Resistance) เป็นรากฐานความคิดและถูกนำมาใช้อธิบายเพื่อรองรับความชอบธรรมให้กับพฤติกรรมทางเพศของตน อันจะส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นสามารถแสดงพฤติกรรมดังกล่าวต่อไปได้

แม้สังคมจะมีข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือด แต่การฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวก็ยังคงเกิดขึ้นในหลาย ๆ สังคม (Justice and Justice 1979: 61 – 62) รวมถึงในสังคมไทย อันเป็นลักษณะของช่องว่างระหว่างสิ่งที่นำเสนอผ่านวาทกรรมในสังคมกระแสหลักกับสิ่งที่บุคคลในสังคมปฏิบัติ (Brown, 2001: 6 – 7) และจากการศึกษาถึงตรรกะแห่งการต่อต้านชัดเจนในกรณีศึกษา ทำให้ทราบว่าทุกคนในทุกกรณีมีตรรกะที่ใช้รองรับความชอบธรรมให้กับตนเองที่แตกต่างกันออกไปตามเงื่อนไข โดยใน “ช่วงแรก” เป็น “การมีอยู่” ของตรรกะที่เกิดขึ้นเฉพาะกับบุคคลเริ่มต้นก่อนที่จะทำการ “เปิดขยาย” สู่บุคคลเป้าหมาย ในขณะที่ใน “ช่วงหลัง” เป็น “การแสวงหา” ตรรกะเพื่อใช้รองรับความชอบธรรมในสิ่งที่ได้กระทำลงไป ซึ่งจะเกิดขึ้นกับทุกคนในทุกกรณี โดยตรรกะที่เกิดขึ้นทั้งสองช่วงเวลาจะมีทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและส่วนที่เป็นอิสระต่อกัน

การเกิดขึ้นของตรรกะแห่งการต่อต้านชัดเจนในทั้งสองช่วงเวลามีที่มาจากสองวิธีหลัก คือ “การเลือกหยิบ” และ “สร้างใหม่” ส่วนเนื้อหาของวาทกรรมที่เป็นตรรกะแห่งการต่อต้านชัดเจนสามารถจัดประเภทได้เป็น 4 กลุ่ม คือ ว่าด้วยวาทกรรมของความรัก ทั้งการอ้างความรักชั้นสูง-สาว และความรักที่เกิดจากความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ว่าด้วยวาทกรรมเรื่องเวรกรรม อันเป็นผลมาจากคำสอนในพุทธศาสนาเป็นหลัก ว่าด้วยวาทกรรมด้านความมีเหตุผล โดยมองว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่มีเหตุผลย่อมเลือกกระทำเพื่อประโยชน์สูงสุด และท้ายสุด ว่าด้วยวาทกรรมด้านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานความปกติ ที่อธิบายว่าการกระทำของตนสอดคล้องกับคุณสมบัติของพฤติกรรมปกติที่บุคคลในสังคมกระทำ

นอกจากนี้ยังพบการให้ความหมายของ “คำ” เพื่อใช้อธิบายและสร้างความชอบธรรมแก่พฤติกรรมทางเพศของตน ซึ่งมีทั้งการนำคำเก่ามาให้ความหมายใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม และการสร้างคำใหม่ที่แม้มีรากฐานมาจากคำเก่าในสังคมกระแสหลัก แต่ก็มีกริยาเปลี่ยนแปลงจนเกิดความหมายที่เบี่ยงเบนไปจากเดิม ซึ่งการให้ความหมายของคำของบุคคลที่มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดเป็นการสร้างคำเพื่อการต่อต้านชัดเจนคำเก่าที่ใช้กันอยู่ในสังคมกระแสหลัก ซึ่งคำเก่าเหล่านั้นได้แสดงให้เห็นถึงจิตสำนึกของสังคมที่ผูกเข้ากับโครงสร้างทางอำนาจวาทกรรมของสังคมในกลุ่มใดเด่นกว่าก็จะแสดงถึงความพิเศษและสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ แม้ว่าวาทกรรมนั้นจะถูกทำลายและโต้แย้งจากวาทกรรมของกลุ่มอื่น (Bryson, 1992: 226) ฉะนั้นคำที่บุคคลผู้มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดได้สร้างขึ้น แม้จะถูกโต้แย้งและถูกทำลาย

จากคำที่ใช้อยู่ในสังคมกระแสหลักอย่างหนักหน่วงสักเพียงใด ก็ไม่ทำให้คำเหล่านั้นต้องสูญเสียชีวิตหรือถูกทำลายไป หากคำที่เขาและ/หรือเธอผู้มีประสบการณ์เพศสัมพันธ์ในสายเลือดได้สร้างขึ้นมามีความโดดเด่นและมีความพิเศษเพียงพอ และในทางกลับกัน หากคำที่พวกเขาและ/หรือเธอสร้างขึ้นไม่มีความโดดเด่นหรือมีความพิเศษอะไรเลย คำเหล่านั้นก็จะถูกทำลายและกลืนหายไปกับคำในสังคมกระแสหลักได้เช่นกัน

ส่วนการสิ้นสุดของพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดของกรณีศึกษา มีในสองลักษณะ คือการสงบ-ยอมต่ออำนาจกระแสหลัก โดยยุติพฤติกรรมที่ละเมิดข้อกำหนดทางสังคมและกลับไปใช้ชีวิตตามวิถีของสังคมกระแสหลัก กับอีกลักษณะหนึ่งคือการสงบ-นิ่ง โดยไม่ให้ความสนใจต่อปฏิบัติการแห่งอำนาจกระแสหลัก และนิ่งเฉยต่อข้อห้ามเหล่านั้น และยังคงมีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือด ที่เป็นการฝ่าฝืนระเบียบวินัยทางสังคมต่อไป

ผลการพิสูจน์สมมติฐานจึงสรุปได้ว่า เพศสัมพันธ์ในสายเลือดมิได้เป็นพฤติกรรมที่มีความผิดด้วยตัวของสาระที่อยู่ในพฤติกรรม แต่เป็นความผิดเพราะถูกวาทกรรมกระแสหลักในสังคมเข้ากระทำ เบียดไล่ออกไปจากพื้นที่ของความชอบธรรม และผู้มีพฤติกรรมละเมิดข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดเป็นผู้มีตรรกแห่งการต่อต้านชัดเจน ที่ใช้รองรับความชอบธรรมให้กับพฤติกรรมทางเพศของตน แต่อาจจะเป็นวาทกรรมที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล แต่ละครณีสรุปว่า สมมติฐานทั้งสองข้อได้รับการยอมรับ โดยมีผลการศึกษาเป็นเครื่องยืนยัน

ข้อจำกัด

ด้วยข้อจำกัดของวิธีการอันเป็นผลมาจากการเลือกประเด็นศึกษา เป็นเหตุให้การยินยอมในการถ่ายทอดข้อมูลของผู้มีประสบการณ์เพศสัมพันธ์ในสายเลือดเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการเก็บข้อมูลไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จาก “เรื่องเล่า” และข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนปรากฏการณ์ในสังคมที่มีปรากฏให้เห็นไม่มากนัก จากข้อจำกัดทำให้ต้องเลือกศึกษาเฉพาะบุคคลที่ให้ความยินยอมและมีความเป็นไปได้ที่จะเข้าถึงข้อมูลที่แท้จริงภายในระยะเวลาที่จำกัด ทำให้เวลาส่วนหนึ่งต้องหมดไปกับการสร้างปฏิสัมพันธ์ การสนทนา และการเลือกเก็บข้อมูลเฉพาะในส่วนที่เชื่อถือได้

จากรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายละเอียดในแต่ละกรณี เป็นเหตุให้ต้องตัดต่อ ละเลย ลดส่วน และจัดชุดข้อมูลที่ได้ให้เกิดความกระชับและชัดเจน แต่ก็เป็นไปได้โดยความตระหนักรู้และ ระมัดระวังอยู่เสมอ มิให้เกิดการแต่งเติม บิดเบือน หรือผิดพลาดไปจากข้อมูลที่ได้มา การลด ทอนข้อมูลจึงเป็นไปได้ด้วยความจำเป็นเพื่อจัดการข้อมูลให้เกิดความเป็นเหตุเป็นผล (rationalization) การจัดหมวดหมู่ (compartmentalization) และการทำให้เป็นระบบ (managerial agenda) (Fawcett, 2000: 62) แต่ไม่ว่าจะกระทำการโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความตระหนักรู้และระมัดระวัง เท่าที่จะทำได้ภายใต้ข้อจำกัดที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสักเพียงใด ก็คงไม่สามารถสลัดหลุดจาก ประเด็นปัญหาเรื่อง “ตัวตนของผู้ศึกษา” กับ “ความเป็นส่วนหนึ่งของความจริง” ที่แฝงฝังอยู่กับวิธี การศึกษาได้จนหมดสิ้น เพราะปัญหาดังกล่าวได้ถูกประสานรวมเป็นเนื้อเดียวกับการศึกษา ปραฏการณณ์ที่ผู้ศึกษาต้องเข้าไปมีความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและ/หรือทางอ้อมกับสิ่งที่ศึกษา ทำให้ “ตัวตนของผู้ศึกษา” ถูกผสมผสานเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของ “ความจริง” ที่ได้จากการศึกษา (ปริตศา เฉลิมนเฝ้า กอนันตกุล, 2543: 132) โดยเฉพาะเมื่องานชิ้นนี้เป็นการศึกษาและนำเสนอถึง “คนอื่น” ที่ต้องถ่ายทอดผ่านตัวอักษรที่เป็น “ภาษา” ของผู้ศึกษาโดยมีรากฐานมาจาก “ข้อเท็จจริง” ที่ถูกคัดเลือกผ่านกรอบคิดและมุมมองของผู้ศึกษา จึงเป็นการยากที่จะหลีกเลี่ยงได้ ไม่ว่าจะ ด้วยวิธีการใด (ฉลาดชาย รมิตานนท์ และไชยันต์ รัชชกุล, 2541: 55 - 74) แต่ถึงแม้งานชิ้นนี้จะ ไม่สามารถสลัดหลุดจากปัญหาที่เกาะติดอยู่กับวิธีการศึกษาได้ แต่การศึกษาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐาน ของการตระหนักรู้และระมัดระวังเพื่อพยายามเปิดช่องว่างที่อาจจะเกิดขึ้น จึงถือเป็นเงื่อนไขสำคัญ ยิ่งที่ผู้ศึกษายึดมั่นและถือปฏิบัติมาตลอดระยะเวลาการศึกษาและการนำเสนอ ด้วยหวังว่าจะทำ ให้ข้อเท็จจริงที่จัดเก็บได้เกิดความอ่อนด้อยน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ นอกจากนี้ผู้ศึกษายังเห็นว่าการยอมรับและรู้เท่าทันถึงข้อจำกัดทั้งหมดที่มีอยู่อันอาจจะเกิดขึ้นได้นี้ จะช่วยให้เราสามารถ ทราบถึงขอบเขตอำนาจของการศึกษาเพื่อใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้อีกส่วนหนึ่ง

ด้วยเงื่อนไขเวลา จำนวนกรณีศึกษาที่ให้ความยินยอม และความเป็นไปได้ในการเข้าถึง ข้อมูลที่เชื่อถือได้ ทำให้งานชิ้นนี้ต้องถูกขีดวงจำกัดกรณีศึกษาอยู่ที่ 5 กรณี ซึ่งไม่สามารถตอบ ได้ว่า “มาก” “น้อย” “เพียงพอ” หรือ “ไม่เพียงพอ” เพราะเราไม่สามารถรู้ได้ว่าในประชากรทั้งหมดของกลุ่มผู้มีพฤติกรรมดังกล่าวมีจำนวนเท่าไร และถึงแม้จะสามารถล่วงรู้ได้ เราก็คงไม่ หาญกล้าที่จะบอกว่า กรณีศึกษาที่เลือกมานี้เป็นตัวแทนที่สามารถสะท้อนภาพความเป็นจริงของ ผู้มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดทั้งหมดได้ เพราะการมีพฤติกรรมของแต่ละบุคคลเป็น

ลักษณะเฉพาะที่อิสระต่อกัน มีความแตกต่างหลากหลาย จนเกินกว่าจะลดทอนเนื้อหาทั้งหมด แล้วเลือกหยิบเพื่อจับใส่ความเป็นสากล ฉะนั้นกรณีที่เข้าไปศึกษาทั้ง 5 กรณีต่อไปนี้ จึงมิใช่ กลุ่มตัวอย่างที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดของผู้มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดอันเกิดจากความยินยอมพร้อมใจของทั้งสองฝ่าย เป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งของบุคคลที่มี พฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในสายเลือดอันเกิดจากความยินยอมพร้อมใจ

ข้อเสนอแนะ

งานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ มิได้มีเป้าประสงค์ที่จะตอบคำถามถึงสาเหตุของข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือด มิได้ศึกษาเพื่อค้นหาเหตุการณ์แรกของพฤติกรรมในลักษณะของประวัติศาสตร์และพัฒนาการ และมีได้มุ่งค้นหาทฤษฎีที่เป็นสากล เพราะผู้ศึกษาตระหนักดีถึงปัญหาในการศึกษาเพื่อหาทฤษฎีสากลที่จะทำให้เกิดการยอมรับและใช้ได้ในทุกเวลาและสถานที่ (Needham, 1971: 24- 29) แต่งานชิ้นนี้ประสงค์จะศึกษาถึงตรรกแห่งการต่อต้านชัดเจนที่มีอยู่ในบุคคลที่มีพฤติกรรมต่อต้านชัดเจนวินัยทางสังคม และมุ่งศึกษาถึงปฏิบัติการแห่งอำนาจในการทำให้วาทกรรมที่แตกต่างตกเป็นความรู้ที่ผิด และเพื่อวิเคราะห์ในวาทกรรมหลักที่อยู่คู่ตรงข้ามกับวาทกรรมของตรรกแห่งการต่อต้านชัดเจนว่า โดยเนื้อหาของวาทกรรมหลักเหล่านั้นมีความจริงตามที่กล่าวอ้างหรือว่าเป็นความจริงที่วาทกรรมเป็นผู้ผลิตสร้าง

แต่ด้วยข้อจำกัดที่กล่าวมา ทำให้สิ่งที่ค้นพบเป็นเพียงเสียงโต้แย้งจากคนชายขอบเพียงไม่กี่คน ฉะนั้นหากสามารถนำเรื่องนี้ไปขยายผลในการศึกษาให้กว้างออกไป น่าจะทำให้การเข้าใจถึงตรรกแห่งการต่อต้านชัดเจนข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์กระจ่างชัดยิ่งขึ้น อีกทั้งหากเป็นไปได้ ควรมีการศึกษาแบบติดตามในกลุ่มบุคคลผู้มีประสบการณ์ทั้งในส่วนที่ยุติการกระทำไปแล้วและในกลุ่มผู้ที่ยังคงกระทำอยู่ ว่าในระยะยาวเขาและเธอเหล่านั้นจะมีพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง อีกทั้งการศึกษาจะต้องลบภาพเดิมที่มักมองผู้ที่มีพฤติกรรมทางเพศแบบนี้ว่ามีรากฐานมาจากความรุนแรง (violence) และการกดขี่ (oppressive behaviours) (Bell, 1993: 58 - 60) ที่สังคมต้องพยายามค้นหาและตรวจสอบ (Philp, 1986: 75 - 76)